

Finansministeriet

Bilag: Retningslinjer for brug af eksterne konsulenter i staten

Indledning

For regeringen er det en højt prioriteret indsats at reducere udgifterne til brugen af eksterne konsulenter i den offentlige sektor, så pengene i stedet kan prioriteres til velfærd.

De enkelte ministerier er ansvarlige for at løse opgaverne på deres ressort og forvalte deres økonomiske rammer på bedst mulig vis. Hertil hører bl.a. beslutninger om at indkøbe ekstern bistand i form af konsulenttydelser. De enkelte ministerier skal fremadrettet i højere grad løse opgaver internt og udnytte eksisterende kapaciteter frem for at anvende eksterne konsulenter.

Der indføres ikke et stop for indkøb af eksterne konsulenttydelser i staten. Det er således de enkelte ministerier, der er ansvarlige for at beslutte eventuelle indkøb af ekstern konsulentbistand og i den forbindelse indgå aftale om de konkrete rammer for bistanden.

Der er i den forbindelse udarbejdet generelle retningslinjer for indkøb af eksterne konsulenttydelser i staten, *jf. boks 1*. Retningslinjerne vil kunne blive revideret som følge af det videre arbejde med at analysere konsulentforbruget i staten.

Retningslinjerne gennemgås nedenfor.

Boks 1

Retningslinjer for brug af eksterne konsulenter

1. Mere strategisk indkøb af konsulenter
2. Nedbringelse af brugen af eksterne konsulenter
3. Anvendelse af statslige indkøbsaftaler
4. Håndtering af politiske aftaler mv.
5. Opfølgning på forbrug af eksterne konsulenttydelser mv.

1. Mere strategisk indkøb af konsulenter

Indkøb af ekstern konsulentbistand skal i alle tilfælde være fagligt funderet og bidrage til den mest hensigtsmæssige og effektive måde at løse en given opgave på. Dette nødvendiggør, at indkøb af konsulenter beror på en strategisk beslutning. I den forbindelse er det væsentligt, at:

- Ministerierne på strategisk vis tager stilling til indkøb af eksterne konsulenter, herunder hvilke kompetencer, pågældende ministerium selv råder over, og hvilke der kan være nødvendige at købe eksternt.

- Den interne styring af konsulentudgifter styrkes. En mulighed herfor er eksempelvis at placere ansvaret for indkøb af konsulenter ét sted i koncernen (kategoristyring), således at der er mulighed for at udnytte interne kompetencer og viden på tværs.
- Det i forbindelse med konsulentindkøbsprocessen sikres, at opgave, formål og succeskriterier er klart og tydeligt formuleret, og at opgaveformuleringen er præcis, så der opnås den bedste pris og en bedre løsning af opgaven.

2. Nedbringelse af brugen af eksterne konsulenter

Staten har mange dygtige medarbejdere med en høj faglighed, som selv bør kunne løse en række af de opgaver, som der i dag købes eksterne konsulenter til. Det bør derfor tilstræbes, at interne kapaciteter i staten i højere grad udvikles og anvendes.

Generelt bør ministerierne altid forholde sig kritisk til et eventuelt indkøb af ekstern konsulentbistand, herunder fx bistand i forbindelse med rekruttering.

Herudover forventes det, at ministerierne i forbindelse med indkøb af eksterne konsulenttydelser i højere grad selv kan varetage opgaver relateret til institutionernes kerneopgaver. Der henvises i den forbindelse til, at:

- Ministeriernes egne medarbejdere i højere grad varetager analyseopgaver relateret til institutionens kerneopgave.
- Ministeriernes egne medarbejdere i højere grad udfører dele af konsulentopgaven, fx i forbindelse med implementering.

Derudover opfordres til, at statens institutioner i højere grad efterspørger relevant viden og kompetencer hos andre statslige institutioner.

3. Anvendelse af statslige indkøbsaftaler

En række kategorier af konsulenttydelser er aftaledækket gennem Statens Indkøb og Statens og Kommunernes Indkøbsservice A/S (SKI). Indkøb på en fælles rammeaftale sikrer bedre priser og færre transaktionsomkostninger, da udbudspligten er afløftet.

Ved indkøb af management-konsulenttydelser, hvor formålet er effektivisering, skal Statens Indkøbs forpligtende rammeaftale benyttes, hvis det samlede beløb er over 1 mio. kr. For øvrige typer af konsulentindkøb kan rammeaftaler hos SKI typisk benyttes.

Yderligere anbefales det, at statens institutioner indhenter op til tre tilbud ved indkøb under tærskelværdien (1 mio. kr.), mens der vil skulle ske en annoncering efter tilbud, hvis indkøbet har en klar grænseoverskridende interesse, dvs., at leverandører i EU kan have interesse i kontrakten. Det anbefales generelt at have indledende markedsdialoger med potentielle leverandører, da dette kan være en fordel ift. at skære opgaven til og sikre korrekt prissætning af opgaven.

4. Håndtering af politisk aftaler

Som led i indgåede politiske aftaler, vil der i flere tilfælde være forudsat indkøb af ekstern konsulentbistand til løsning af specifikke opgaver. Disse opgaver er ligeledes omfattet af konsulentbesparelserne. Den konkrete vurdering af, hvordan opgaverne bedst løses, så de bidrager til at nedbringe brugen af eksterne konsulenter skal foretages på de enkelte ministerområder.

Såfremt der ikke kan opnås en forståelse med aftale- eller forligskredsene, skal besparelsen realiseres på andre dele af det eksterne konsulentforbrug på ministerområdet.

5. Opfølgning på forbrug af eksterne konsulenttydelser mv.

Ansvar for at træffe beslutning om indkøb af ekstern konsulentbistand, herunder nedbringelse af det hidtidige konsulentforbrug, varetages af de enkelte ministerområder. Ligeledes er de enkelte ministerier ansvarlige for at følge op på nedbringelsen af konsulentforbruget på de pågældende områder. Finansministeriet vil følge udviklingen tæt.

Med henblik på at sikre realiseringen af de besparelser på det statslige konsulentforbrug, der indgår i *Aftalen om finansloven for 2020*, vil regeringens økonomiudvalg løbende følge udviklingen i det statslige forbrug af eksterne konsulenter samt ekstern juridisk bistand.

Som led i opfølgningen på brugen af eksterne konsulenter i staten opfordres de statslige institutioner til i højere grad at offentliggøre konsulentrapporter, som vurderes at have en almennyttig karakter. Offentliggørelse af konsulentrapporter vil bidrage til mere gennemsigtighed i statslige myndigheders brug af eksterne konsulenter.